

Efectes secundaris d'un congrés federal

Al congrés del PSOE, la majoria de delegats provinents dels Països Catalans votaran Carme Chacón com a nova secretària general. La votació serà ajustada, la qual cosa podria convertir-lo en un congrés de transició. Les lluites internes dels socialistes valencians i balears es traslladen, en certa manera, a Sevilla, i el resultat del congrés influirà en la relació del PSC, el PSPV i el PSIB amb Ferraz.

La gran majoria dels 101 delegats del PSC optaran per Carme Chacón; 50 delegats dels 77 del PSPV, també; en canvi, a les illes Balears hi ha majoria de delegats favorables a Alfredo Pérez Rubalcaba, 7 de 13, i 4 d'indecisos. El congrés del PSOE, que tindrà lloc a Sevilla aquest cap de setmana (3, 4 i 5 de febrer), elegirà secretari general, i la majoria de delegats dels Països Catalans es decantaran per la candidatura de la militant del PSC nascuda a Esplugues de Llobregat, Carme Chacón. Aquestes darreres setmanes, la candidatura de l'ex-ministra ha obtingut un suport important a les federacions més nombroses, com ara la valenciana, l'andalusa o la madrilenya –a banda de la del PSC. L'avantatge inicial de Rubalcaba en la cursa pel lideratge del partit s'ha escurçat qui-sap-lo i tot fa pensar que

els resultats finals del congrés seran ajustats –cap dels dos candidats no hi obtindrà una majoria sobrada. Això –temen alguns socialistes– convertirà aquest congrés en un congrés de transició i n'eixirà un líder feble dins la nova estructura de partit. Els partidaris de Chacón creuen que aquest fet “s'accentuarà encara més si el guanyador és Rubalcaba, perquè els aires de renovació s'acabaran imposant” molt abans d'esgotar els quatre anys que normalment separen un congrés d'un altre. Potser la pròxima vegada no serà

Chacón –o sí– que disputarà el lideratge a Rubalcaba, però la proposta de l'ex-ministre d'Interior per al PSOE, que ha de fer front al PP de Mariano Rajoy, la crisi econòmica i la crisi de la socialdemocràcia europea, caducarà aviat.

D'una altra banda, un èxit de l'alternativa Chacón podria desfermar les mateixes tempestes que, anys enrere, va originar Josep Borrell, quan guanyà les primàries a candidat: contra Borrell –que, precisament, ara acompanya Chacón– es van conjurar les energies

Carme Chacón entre Ximo Puig, alcalde de Morella, portaveu del PSOE a la comissió d'Indústria del Congrés

més negatives del PSOE fins a embolicar-lo en un procés judicial, per la seua etapa al capdavant d'Hisenda, que va acabar en no res. Chacón, com Borrell, hauria estat elegida contra la voluntat de l'aparell del partit i és catalana –tot i que, també com ell, ella deixa això en un últim pla.

L'equip de Chacón veu possible la victòria.

Per al cercle de Carme Chacón, els resultats a València i a Andalusia són tan bons que posen en dubte la passejada militar que gairebé tothom preveia que faria Rubalcaba. Fonts de l'equip asseguren que “quan fins i tot *El País* matisa el suposat poder agrador de Rubalcaba, alguna

cosa deu haver canviat des que començà aquesta cursa”. I aquest fet és molt senzill d'explicar, a parer seu: “La força creixent de Carme Chacón”, que els fa mostrar-se prudentment optimistes (com diria un polític). Això sí: es malficien de què puga passar durant els dies que queden fins al congrés. No creuen que Alfredo Rubalcaba els prepare cap jugada estranya –per molt que els seus enemics exteriors sempre li imputen tota mena de joc brut–, però “el seu entorn” ja és una altra cosa. El cercle proper a Rubalcaba fa arrufar el nas a l'equip de Chacón. És el retorn d'antics pesos pesants dels governs de Felipe González. No se'n refien gens ni mica, al bàndol contrari. “Si això ha de ser la

renovació...”, ironitzen. Ells, en canvi, es veuen més joves, diferents, més preparats per a “democratitzar el partit” –diuen–, en comparació amb la vella guàrdia que sembla que Rubalcaba ha activat per a assolir la victòria. Una vella guàrdia que atemoreix l'equip de Chacón, que està convençuda –igual com els seus col·laboradors– de ser l'única proposta vertaderament renovadora per al PSOE.

Un dels seus membres destaca com a valors de la campanya de Chacón que “s'ha fet en positiu i no ha tret vàlua a Rubalcaba” i que ella “genera molt més entusiasme allà on anem” per l'esperit de renovació real que transmet.

Opina que poden guanyar, “perquè hi aposten les grans federacions, sobretot les més urbanes, i això vol dir que entenen que representa la veritable renovació”.

L'antic equip de José Blanco a la secretaria d'organització –allò que els chaconistes anomenen *aparell*– és, segons ells, el que treballa per la victòria de Pérez Rubalcaba al congrés de Sevilla. L'actual secretari d'organització, l'ex-president aragonès Marcel·lí Iglesias (Bonansa, Ribagorça, 1951) no ha tingut prou temps de controlar l'aparell del PSOE i manté, ara per ara, un posat d'equidistància.

La campanya de Chacón, en canvi, la dirigeix Máximo Díaz Cano (la Solana, Ciudad Real, 1960) –que durant els últims anys ha estat delegat del govern a Castella-la Manxa–, amb l'alcalde de Sòria, Carlos Martínez, i més figures rellevants del PSOE pertanyents a una generació que ja ha exercit el poder al PSOE, com ara l'ex-ministre de Justícia Caamaño, Cristina Narbona (ministra de Medi Ambient, 2004-2008), Josep Borrell o Joaquín Almunia. També hi col·labora gent del PSIB (Aina Calvo), del PSPV (Ximo Puig) i del PSC, com ara José Zaragoza. De fet, com ja explicava fa poc EL TEMPS (número 1.439), el document al voltant del qual es van reunir per primera volta la majoria de noms que embolcallen la candidata (“Mucho PSOE por hacer”) té inconfusibles paral·lelismes amb el discurs de comiat de José Montilla al capdavant del PSC, en el recent congrés d'aquesta formació.

La lluita Chacón-Rubalcaba s'ha estès també a les federacions, de manera

espanyol i aspirant a liderar el PSPV, i Aina Calvo, ex-batllessa de Palma.

El secretari d'organització del PSOE, Marcel·lí Iglesias, amb el primer secretari del PSC, Pere Navarro, i Carme Chacón. El secretari general del PSPV,

que el duel Alarte-Puig del darrer congrés del PSPV s'ha repetit al País Valencià, amb el primer a favor de Rubalcaba i el segon al costat de Chacón. I el duel Antich (amb Francina Armengol) contra l'ex-alcaldessa de Palma Aina Calvo, que semblava clar al pròxim congrés del PSIB, s'ha avançat a la cita sevillana (vegeu entrevista amb Aina Calvo a la pàgina 37).

Chacón i PSC, oportunitat o entrebanc? L'àmplia majoria dels 101 delegats del PSC votaran la seua companya de militància Carme Chacón. Suposadament. És, oficiosament, la posició defensada pel PSC i alguns dels principals delegats, començant pel primer secretari, Pere Navarro, tot i que alguns altres es reserven l'opinió, com Antoni Balmón (secretari d'Acció Política), Núria Marín (alcaldessa de l'Hospitalet de Llobregat) i Àngel Ros (candidat a primer secretari del PSC fins a última hora i presumpte futur candidat en unes primàries per a elegir cap de llista a Catalunya). A més totes les fonts insisteixen a dir que, finalment, els delegats seran lliures de votar allò que decideixen i hi pot haver canvis (tant al PSC, com al PSIB o el PSPV, és clar) sobre la posició teòrica inicial.

Al darrer congrés del PSC es va imposar una renovació de cares, però una continuïtat en les línies mestres, entre les quals el suport a Carme Chacón. També es va aprovar que el PSC tin-

guera la "màxima visibilitat" a Madrid. Per a alguns, l'elecció d'una militant del PSC com a secretària general del PSOE pot ser la culminació d'aquesta "visibilització". Per a uns altres, que aspiren a tenir grup parlamentari propi al Congrés, el fet que Carme Chacón siga la secretària general del PSOE és la fi dels seus somnis, perquè seria inconcebible un grup parlamentari propi en el qual hi ha la líder del partit amb qui s'intenten marcar diferències. Per aquest mateix sector del PSC —que no és majoritari, perquè no ha obtingut pas una representació destacada al congrés— el model territorial de Carme Chacón no és prou federalista. No hi ha contribuït gaire l'escrit que Carme Chacón va enviar a un diari sevillà en què defensava que ella lluitaria "amb ungles i dents" contra el pacte fiscal. L'aspror de l'expressió no va ser ben rebuda a la seu del PSC, perquè la notícia, a més, coincidia amb la primera reunió de Balmón amb CiU, en una trobada que pretenia llimar tensions antigues.

Un representant del sector més catalanista del PSC explica a EL TEMPS que "precisament Chacón entra en la pugna abdicant aquesta pulsio federal sobre la qual nosaltres voldríem que posés accent" i "atenua tant com és possible la seva condició de catalana i membre d'un partit germà —però diferent!— del PSOE".

Afegeix que, dins del PSC, "molts donen per fet que la victòria de Chacón

Carme Chacón "abdica la pulsio federal" que els catalanistes del PSC desitgen

contribuiria a l'accentuació de la federalitat dins del PSOE, però no s'hi entreu que es diferenciï de Rubalcaba per a posar èmfasi en la plurinacionalitat de l'estat".

Les mateixes fonts recorden a EL TEMPS que "en 177 anys Espanya ha tingut només tres presidents catalans i entre tots tres no sumen dos anys!". Amb això expressen els dubtes que, com a candidata, Chacón tinguera cap oportunitat.

Malgrat això, per als chaconistes del País Valencià, l'ex-ministra de Defensa espanyola sí que representa un model de PSOE més obert i que donaria més veus a les federacions.

La valencianització del PSPV. Un dels homes del PSPV que ha pres posició clarament per Carme Chacón és Ximo Puig, alcalde de Morella, diputat i candidat a liderar el PSPV al darrer congrés de la federació (i possiblement al pròxim, contra Jorge Alarte). Segons ell, el model de Chacón per al PSOE ofereix "més democratització, una mirada més plural, més federal i, des de la

Jorge Alarte, amb Rubalcaba, a qui dona suport. A la dreta, Rubalcaba en un miting a Catalunya durant la darrera campanya per a les eleccions espanyoles.

perspectiva valenciana, més favorable a un canvi en la relació del PSPV amb el PSOE: les decisions s'han de prendre des de València i és necessària la valencianització del PSPV”.

Puig té la convicció que un PSOE liderat per Chacón permetria aquesta valencianització. En canvi, diu, de l'altra banda “hi ha un missatge d'uniformisme que no m'agrada: l'Espanya constitucional i la real tenen accents diversos. Això no vol dir que les decisions que afecten tot l'estat no s'hagen de prendre al PSOE, però es poden prendre des d'una òptica més o menys centralista”. Opina, de tota manera, que el canvi de relació entre PSPV i PSOE i la valencianització de la federació “és necessària i s'ha de fer guanye qui guanye”.

D'ací a dos mesos (30 i 31 de març i 1 d'abril) s'ha de dur a terme a Alacant el congrés del PSPV, on es repetirà l'enfrontament entre les famílies del socialisme valencià. Als congressos provincials preparatoris del congrés de Sevilla s'han començat a dibuixar els sectors que hi participaran. Ximo Puig,

que ha aconseguit la unió a la demarcació de Castelló, ha aplegat 10 dels 11 delegats per a Chacón. A València, hi jugava també Alarte, actual secretari general favorable a Rubalcaba; Francesc Romeu, un altre dels candidats al darrer congrés del PSPV; i Manolo Mata, que també vol participar en el futur congrés i es va aliar amb Puig. Alarte, clarament rubalcabista, no va sumar més delegats que els altres dos. A Alacant, la llista pactada per Puig i Leire Pajín va obtenir 15 delegats i la d'Alarte, 13.

Puig no vol parlar del congrés del PSPV fins que no s'acabe el del PSOE, però aquestes votacions preparatòries ja esbossen tres o quatre possibles llistes abans del congrés d'Alacant.

La pregunta és si la victòria de Chacón o Rubalcaba serà definitiva a l'hora d'encoratjar o espantar algun d'aquests sectors per a presentar batalla al congrés de final de març.

La lluita balear. En l'elecció de delegats balears, els oficialistes es van imposar clarament als crítics: 70% contra el 30%. Aquest contundent resultat suggereix que al congrés balear del PSIB-PSOE –que es durà a terme a final del mes de febrer–, la candidata oficialista, Francina Armengol, serà la que guanyarà la secretaria general del partit per una àmplia majoria.

Armengol compta amb el suport exprés del secretari general sortint, Francesc Antich, que substituirà al

congrés balear. Val a dir que la retirada d'Antich de la secretaria general no respon a les severes derrotes del PSOE a les Balears durant el 2011 –per aquestes nimietats ningú no ha dimitit, com és habitual entre la classe política–, ni al fet que ell se n'hagi responsabilitzat mitjançant aquesta retirada. En absolut: és que els estatuts preveuen que la mateixa persona no pot ocupar la secretaria general més de tres mandats. Que són els que ja ha exhaurit Antich: 2008, 2004 i 2000. Antich ocupa, des de després de les eleccions autonòmiques, el càrrec de senador per designació autonòmica.

Enfront a l'oficialitat representada per Antich i Armengol, s'ha anat creant els darrers mesos –d'ençà de la impressionant derrota electoral del 22 de maig– un grup primer difús i ara molt heterogeni que diu que pretén una renovació a fons del PSOE. Aquest *sector crític* –organitzat rere un manifest titulat “Renovació Socialista”– només obtengué el 30% del conjunt dels delegats que s'enviaran al congrés federal. La gran aposta dels crítics és que Aina Calvo –ex-batllesa de Palma– encapçalí la candidatura d'oposició a Armengol. Calvo no assolí la condició de delegada al congrés federal. La raó fou que el sector oficial d'Armengol i Antich li exigiren, en canvi d'una sola llista pactada entre totes les faccions –de la qual ella hauria format part–, que renunciàs a presentar-se a la secretaria general del

Puig creu que Chacón seria “més favorable” a una nova relació PSPV-PSOE

Els oficialistes han intentat que Aina Calvo no presente alternativa a Francina Armengol

PSIB-PSOE contra Armengol. S'hi negà.

Fet i fet, en tot el procés d'elecció de delegats per al congrés federal ha importat més la futura elecció de secretària general del PSIB-PSOE que no la tria de delegats. El grup d'Armengol ha forçat que el procés fos un de sol, que delegats i futur congrés balear es mesclassin. Els oficialistes han intentat de totes passades que Aina Calvo no

presentàs la candidatura alternativa a Armengol. Per una altra banda, els crítics intenten just el contrari: que Calvo encapçalí el corrent contrari a Armengol. Mentrestant, ella –vegeu entrevista a la pàgina 37– no diu ni que sí ni que no.

Si finalment Calvo decidís de no presentar-se a la secretaria general del PSIB-PSOE –fos perquè tengués un càrrec important a l'executiva federal en cas de victòria de Chacón o perquè senzillament declinàs la possibilitat–, és pràcticament segur que els crítics presentaran una candidatura alternativa encapçalada per alguns dels seus membres més significats.

El oficialistes, després d'agranar en l'elecció de delegats al congrés federal, estan segurs que la secretaria general del PSIB-PSOE no li perillarà, a Ar-

mengol. És segur que serà la pròxima cap del socialisme illenc. Això podria fer suposar que la batalla interna s'acabarà després del congrés. Però ben probablement la disputa interna –tant si ara s'evidencia al congrés com si, finalment, els crítics renuncien a presentar batalla– es reproduirà d'aquí a tres anys, cap al començament de 2015. Quan s'hagin de convocar les eleccions primàries per a decidir el candidat a president del govern balear a les eleccions de la primavera d'aquell any. Aleshores és quasi segur que els crítics –que a hores d'ara diuen que no es desactivaran passi què passi al congrés balear– tornaran provar de guanyar la capçalera de la llista electoral.

*Àlex Milian
Miquel Payeras*

Alfredo Pérez Rubalcaba, acompanyat del secretari general del PSIB-PSOE, Francesc Antich, i de l'aspirant a rellevar-lo, Francina Armengol.